EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOON (EL) 2021/1630,

29. aprill 2021,

tähelepanekutega, mis on Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Ameti (Europol) 2019. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmist käsitleva otsuse lahutamatu osa

EUROOPA PARLAMENT,

— võttes arvesse oma otsust Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Ameti (Europol) 2019. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta,

— võttes arvesse kodukorra artiklit 100 ja V lisa,

— võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni arvamust,

— võttes arvesse eelarvekontrollikomisjoni raportit (A9-0096/2021),

A. arvestades, et Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Ameti (Europol) (edaspidi „amet“) tulude ja kulude aruande ([1]) kohaselt oli ameti 2019. aasta lõplik eelarve 141 620 456 eurot, st 2018. aasta eelarvest 4,33 % suurem; arvestades, et ameti eelarve koosneb peamiselt liidu eelarvest eraldatud vahenditest;

B. arvestades, et kontrollikoda märkis oma aruandes Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Ameti (Europol) eelarveaasta 2019 raamatupidamise aastaaruande kohta (edaspidi „kontrollikoja aruanne“), et ta on saanud piisava kindluse selle kohta, et ameti raamatupidamise aastaaruanne on usaldusväärne ning selle aluseks olevad tehingud on seaduslikud ja korrektsed;

Eelarve haldamine ja finantsjuhtimine

1. märgib rahuloluga, et 2019. aastal tehtud eelarveseire tulemusel oli eelarve täitmise määr 99,42 %, mis on 2018. aasta määrast 3,31 % kõrgem; märgib, et maksete assigneeringute täitmise määr oli 86,61 %, mis on 2018. aasta määrast 0,31 % madalam;

2. võtab teadmiseks, et 2019. aastal hilinesid ameti maksed 20 % juhtudel; märgib, et hilinenud maksete määr oli eelmistel aastatel veelgi kõrgem, kuid kutsub ametit üles suurendama pingutusi maksete tegemiseks ettenähtud tingimustel, et vältida maineriski; väljendab heameelt selle üle, et amet võttis sellega seoses parandusmeetmeid, tänu millele maksti 2019. aastal kokku 1 624,53 eurot mittemateriaalset intressi;

3. märgib, et kontrollikoja aruande kohaselt ei teinud amet 2019. aastal sageli makseid ettenähtud tingimustel, mis seadis ohtu ameti maine; märgib, et ameti vastuse kohaselt oli ametil 2019. aastal liiga vähe töötajaid, mis mõjutas finantsjuhtimist, kuid amet on makseviivituste riskiprofiilist teadlik ja jälgib maksete summasid iga kuu hoolikalt ning on võtnud usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtte järgimiseks parandusmeetmeid; märgib, et ameti vastuse kohaselt oli hilinenud arvete kogusumma 2019. aastal ligikaudu 6,6 miljonit eurot, mis moodustab tehtud maksetest 4,6 %;

4. märgib, et 2019. aastal sai amet lõpliku eelarve 138,3 miljonit eurot ja juurde 15 ajutist töötajat; rõhutab siiski, et ameti haldusnõukogu poolt vastu võetud eelarvestuse projektis nõuti assigneeringute eraldamist kogusummas 143,3 miljonit eurot ja ametikohtade netokasvu 43 ajutise töötaja võrra; rõhutab, et eelarve- ja personalipuuduse tõttu on amet pidanud tühistama mitmed eesmärgid ja meetmed; kutsub komisjoni ja kaasseadusandjaid üles tõhustama ametiga peetavat dialoogi, et tegeleda eelarve- ja personalialaste puudujääkidega;

([1]) ELT C 184, 28.5.2019, lk 1

Tulemuslikkus

5. märgib rahuloluga, et amet kasutab põhiliste tulemusnäitajatena teatavaid suurusi, mille alusel hinnata oma tegevuse lisaväärtust ja muid eelarvehalduse parandamise meetmeid ning mille hulka kuuluvad näiteks eelarve täitmise määr, tööprogrammi eesmärkide täitmise määr ja rahulolu ameti mainega;

6. tuletab ametile meelde, et ta vaataks korrapäraselt läbi oma tulemuslikkuse mõõtmise süsteemi ja põhilised tulemusnäitajad ning ajakohastaks neid, et tagada ameti tõhus panus ja asjatundlikkus liidu tasandil; ergutab ametit tulemusi hoolikalt analüüsima ja kasutama neid oma strateegia ja tegevuse kavandamise parandamiseks;

7. märgib, et amet täitis 79 % tööprogrammi eesmärkidest ja viis ellu 75 % 2019. aasta tööprogrammis sisalduvatest meetmetest;

8. märgib rahuloluga, et amet jätkas 2019. aastal ühistegevust ja teenuste jagamist teiste liidu ametitega, sealhulgas Euroopa Liidu Kriminaalõigusalase Koostöö Ametiga, ning et amet osales 21 institutsioonidevahelises hankemenetluses;

9. kutsub ametit üles jätkama tihedamat koostööd ja heade tavade vahetamist teiste liidu asutustega, et suurendada tõhusust (inimressursid, hoonete haldamine, IT-teenused ja turvalisus);

10. märgib, et haldusnõukogu hinnangu kohaselt arvati mitu olulist projekti ja tegevust prioriteetide hulgast välja ning neid ei viidud ellu, sest ametile 2019. aastaks eraldatud eelarve ja ametikohtade loetelu olid esialgsest eelarvestusest palju väiksemad ning iga-aastast tööprogrammi tuli põhjalikult muuta;

11. peab tervitatavaks asjaolu, et ametil õnnestus koostöös eu-LISAga integreerida SIS II päringud kasutajaliidesesse USE ning VISile juurdepääsu loomisel tehti täiendavaid edusamme; taunib siiski asjaolu, et 2019. aastal ei toimunud ametis SIRENE büroo loomist; ergutab ametit suurendama oma pingutusi, et kohandada ja kooskõlastada oma siseressursid liidu koostalitlusvõime algatuste arenguga;

12. rõhutab ameti olulist tuge liikmesriikidele kriminaaluurimiste ja operatiivanalüüsi läbiviimisel; rõhutab ka ameti ülesannete laiendamist ja tema kasvavat rolli terrorismi, küberkuritegevuse ning muude raskete ja organiseeritud kuritegevuse vormide ennetamisel ja nende vastu võitlemisel kogu liidus;

13. toonitab, et ameti toetatud operatsioonide arv kasvas 1 748-lt 2018. aastal 1 921-le 2019. aastal (kasv 9,89 %) ja ameti rahastatud operatiivkoosolekute arv suurenes 427-lt 2018. aastal rohkem kui 500-le 2019. aastal (kasv 17 %), mis rõhutab ameti töökoormuse kasvu; rõhutab, et amet on viimastel aastatel toetanud väga spetsialiseeritud uurimisi, et võidelda keerukate organiseeritud kuritegelike võrgustike, uimastikaubanduse, ebaseadusliku jäätmete kõrvaldamise ja pimeveebis toimuva ebaseadusliku kauplemise vastu;

Personalipoliitika

14. märgib, et 31. detsembril 2019. aastal oli ametikohtade loetelust täidetud 92,89 %, kusjuures liidu eelarves kinnitatud 591 ajutisest teenistujast oli ametisse nimetatud 549 (2018. aastal oli kinnitatud ametikohti 576); märgib lisaks, et 2019. aastal töötas ameti heaks ka 196 lepingulist töötajat ja 66 lähetatud riiklikku eksperti;

15. märgib, et amet lõpetas 2019. aasta vabade ametikohtade määraga 3,6 %, mis on suurem kui 2 % eesmärk; tõdeb, et kehtestatud on parandusmeetmed, nagu vabade ametikohtade teadete avaldamise kiirendamine või reservnimekirjade kasutamine; märgib siiski murelikult, et ameti tööjõu voolavus oli oodatust suurem – 11,7 % –, kusjuures eelmisel aastal oli see 8,7 %; märgib, et ameti vastuse kohaselt oli voolavuse määr tingitud paljudest omal soovil töölt lahkumistest ja paljudest 2019. aastal lõppenud lepingutest ning amet on olukorda tähelepanelikult jälginud; palub ametil selle küsimusega tegeleda, võttes arvesse võimalikke nn pöördukse efekti olukordi;

16. märgib murega, et 2019. aastal puudus sooline tasakaal nii tippjuhtide seas (139 meest ja 28 naist) kui ka haldusnõukogus (43 meest ja 10 naist) ja töötajaskonnas; kutsub ametit üles rohkem pingutama, et saavutada kõikidel tasanditel parem sooline tasakaal; palub, et komisjon ja liikmesriigid võtaksid ameti haldusnõukogu liikmete nimetamisel arvesse soolise tasakaalu tagamise tähtsust;

17. märgib, et amet on vastu võtnud inimväärikuse kaitsmise ja ahistamise ärahoidmise poliitika; märgib, et 2019. aastal teatati kahest väidetavast psühholoogilise ahistamise ja sellega seotud sobimatu käitumise juhtumist, mida seejärel uuriti ametliku haldusuurimise käigus, ning otsus uurimistulemuste põhjal pidi langetatama 2020. aastal; palub ametil anda eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile kõnealuse uurimise tulemustest aru;

18. peab tervitatavaks asjaolu, et olemasoleva e-värbamise vahendi kohaldamisala laiendati edukalt ka piiratud ametikohtadele; märgib rahuloluga, et amet rakendas kontrollikoja 2017. aasta tähelepaneku, mis puudutas vabade ametikohtade teadete avaldamist EPSO veebisaidil;

19. innustab ametit töötama välja pikaajalise personalipoliitika raamistikku, milles käsitletakse töö- ja eraelu tasakaalu, elukestvat nõustamist ja karjäärijuhtimist, soolist tasakaalu, kaugtööd, geograafilist tasakaalu ning puuetega inimeste töölevõtmist ja integreerimist;

Riigihanked

20. võtab murega teadmiseks kontrollikoja järelduse, mis on seotud ka eelmise aasta leidude järelmeetmetega ja mille kohaselt pikendas amet ametisõiduteenuste raamlepingu kestust reeglitevastaselt, sest allkirjastas 2018. ja 2019. aastal lepingu muudatused, kuigi leping oli selleks ajaks lõppenud, mis tähendab, et nii muudatused kui ka nendega seotud maksed olid reeglitevastased; võtab teadmiseks ameti vastuse, mille kohaselt otsustati lepingut 2019. aastal pikendada teadliku ärilise otsuse põhjal, et säilitada tegevuse järjepidevus, mitte puuduliku eelkontrolli tõttu, ning et 2020. aasta neljandas kvartalis pidi algama siseaudit, mille eesmärk oli saada lisakinnitus viisi kohta, kuidas amet lepinguid haldab; kutsub ametit üles parandama tehingute õiguspärasust ja tugevdama vastavalt lepinguhaldust ja eelkontrolle;

21. märgib, et kontrollikoja aruande kohaselt ei olnud mööbli, tarvikute ja asjaomaste teenuste hangetega seotud dokumentides sätestatud tingimused piisavalt täpsed, mis vähendas hankemenetlusel konkurentsi; märgib peale selle, et enne töövõtjale tellimiskirja esitamist ei kontrollinud amet piisavalt aluseks olevate hindade täpsust ega mittestandardsete artiklite suhtes kohaldatud allahindluste arvutamist; palub ametil tagada konkurentsiõiguse põhimõtete täielik järgimine kõigis hankemenetlustes; märgib, et ameti vastuse kohaselt sisaldasid hankedokumendid hanke eset ning kohaldatavaid välistamis-, valiku- ja heakskiitmiskriteeriume, millega loodi konkurentsiks vajalikud tingimused, ning märgib, et mis puudutab töövõtja tehtud allahindlust, siis oli see suurem kui lepingus sätestatud standardmäär, ja amet tegutses seega kooskõlas lepingu sätetega usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtete kohaselt; palub ametil tagada, et hanketingimused oleksid põhjalikud, et võimaldada ausat ja tõhusat konkurentsi;

Huvide konfliktide ennetamine ja haldamine, eetika ning läbipaistvus

22. võtab teadmiseks ameti kehtestatud meetmed ja jätkuvad pingutused, mille eesmärk on tagada läbipaistvus, vältida ja hallata huvide konflikte, kaitsta rikkumisest teatajaid ja võidelda ahistamise vastu; märgib, et 2019. aastal teatati kahest väidetavast psühholoogilise ahistamise ja sellega seotud sobimatu käitumise juhtumist, mida seejärel uuriti ametliku haldusuurimise käigus, ning otsus uurimistulemuste kohta pidi langetatama 2020. aastal; taunib asjaolu, et ameti haldusnõukogu mõne liikme elulookirjeldust ega majanduslike huvide deklaratsiooni ei ole ameti veebisaidil avaldatud; kordab oma üleskutset ametile avaldada kõigi ameti haldusnõukogu liikmete elulookirjeldused ja huvide deklaratsioonid ning anda eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile selleks võetud meetmetest aru;

23. rõhutab asjaolu, et kehtivas liidu institutsioonide ja asutuste suhtes kohaldatavas eetikaraamistikus on märkimisväärsed puudused, mis on tingitud selle killustatusest ja kehtivate sätete kooskõlastamatusest; nõuab nende küsimustega tegelemist ja ühise eetikaraamistiku loomist, mis tagaks kõrgete eetikastandardite kohaldamise kõigis liidu institutsioonides ja asutustes;

24. rõhutab, et teatavad ametiisikud täidavad huvide konflikti puudumise deklaratsiooni ja hindavad ka eetikastandardite järgimist ise; toonitab aga, et iseenda koostatud kinnitused ega hinnangud ei ole piisavad, mistõttu on vaja lisakontrolli;

Sisekontroll

25. märgib, võttes arvesse märkusi ja tähelepanekuid, mille eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutav institutsioon on esitanud auditi kohta, mille komisjoni siseauditi talitus tegi ameti personalihalduse ja eetika kohta, et esitati kolm olulist soovitust, millest kaks rakendati 2019. aastal, ning kolmas, mis puudutab haldusuurimise ja distsiplinaarmenetluse kirjelduse ajakohastamist, oli kavas rakendada 2020. aasta lõpuks;

26. märgib et siseauditi üksus viis lõpule järgmised auditiülesanded: tegevusanalüüs, toetuste haldamise protsess, ABACis kasutajale antud juurdepääsuõiguste kinnitamine ja ameti kohtuekspertiisilabori audit standardi ISO 17020:2012 alusel; märgib, et kuigi siseauditi üksus jõudis järeldusele, et sisekontroll toimub ja on tõhus, esitati 2019. aastal 41 uut soovitust, kusjuures kriitilise tähtsusega ja väga olulistest soovitustest, mis tuli ellu rakendada 2019. aastal, täideti 95 %;

27. märgib, et haldusnõukogu võttis 2018. aasta detsembris vastu ameti sisekontrolliraamistiku ning amet jõudis 2019. aasta jooksul järeldusele, et sisekontrolliraamistiku komponendid on olemas ja toimivad, kuid neid on vaja veidi parandada;

Muud märkused

28. rõhutab, et ameti sisetegevust ja juhtimismenetlusi tuleb rohkem digitaliseerida; rõhutab, et amet peab jätkama selles valdkonnas ennetavat tegutsemist, et iga hinna eest vältida liidu ametite vahelist digilõhet; rõhutab siiski vajadust võtta kõik vajalikud turvameetmed, et vältida ohtu internetis töödeldava teabe turvalisusele;

29. märgib, et kuna Ühendkuningriigi väljaastumine liidust tekitas endiselt ebakindlust, uuris amet 2019. aasta esimeses kvartalis kõiki võimalusi, kuidas säilitada Ühendkuningriigi kui kolmanda riigiga tõhusad operatiivsuhted;

30. ergutab ametit jätkama oma töö, teadusuuringute ja tegevuse edendamist, et olla avalikult nähtavam;

31. rõhutab asjaolu, et vaja on kompleksset lähenemist, et muuta liidu institutsioonide kodulehed mis tahes puudega inimestele kättesaadavaks, nagu on sätestatud direktiivis (EL) 2016/2102 ([2]), sealhulgas nende riigis kasutatavas viipekeeles; soovitab sellesse protsessi kaasata puuetega inimeste organisatsioone;

32. viitab eelarve täitmisele heakskiidu andmise otsusele lisatud muude horisontaalsete tähelepanekute osas oma 29. aprilli 2021. aasta resolutsioonile ([3]) ametite tulemuste, finantsjuhtimise ja kontrolli kohta.

([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. oktoobri 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/2102, mis käsitleb avaliku sektori asutuste veebisaitide ja mobiilirakenduste juurdepääsetavust (ELT L 327, 2.12.2016, lk 1).

([3]) Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2021)0215.